

**LINGUISTIC AND CULTURAL ASPECTS OF TEACHING LATIN
AND MEDICAL TERMINOLOGY TO FOREIGN STUDENTS**

**ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ
ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ ТА МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ
ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ**

Aronenko I. M.

*PhD in Philology,
Senior Lecturer, Department
of Language Training and Humanities,
Dnipro State Medical University
Dnipro, Ukraine*

Апоненко І. М.

*кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри мовної
підготовки та гуманітарних наук,
Дніпровський державний медичний
університет
м. Дніпро, Україна*

Shubkina K. A.

*Lecturer,
Dnipro State Medical University
Dnipro, Ukraine*

Шубкіна К. А.

*викладач кафедри мовної підготовки
та гуманітарних наук,
Дніпровський державний медичний
університет
м. Дніпро, Україна*

У сучасному освітньому просторі підготовка іноземних студентів у медичних університетах України набуває особливого значення у контексті розвитку міжнародної співпраці та гуманітарної солідарності. Однією з важливих складових такої підготовки є вивчення латинської мови та медичної термінології, яка виступає універсальним засобом професійного спілкування лікарів різних країн. Попри те, що латинська мова не використовується в повсякденному спілкуванні, вона є основою міжнародної медичної термінології. Саме латинські терміни забезпечують точність і зрозумілість професійного спілкування лікарів у різних країнах. Наприклад, такі анатомічні терміни, як *cor* (серце), *pulmo* (легеня), *ren* (нирка) використовуються в медичній практиці різних країн. Крім того, діагнози, сформульовані латинською мовою, є зрозумілими для лікарів незалежно від їхньої рідної мови, наприклад: *fractura costae* означає перелом ребра, а *inflammatio pulmonis* – запалення легені [4]. Таким чином, латинська мова виступає інструментом міжнародної професійної взаємодії медиків.

Особливого значення набуває гуманітарний аспект викладання латинської мови іноземним студентам, які представляють різні культурні та мовні традиції. У цьому контексті важливим є

застосування лінгвокультурологічного підходу, який передбачає поєднання мовного, культурного та історичного компонентів навчання [2, с. 5]. Латинська мова розглядається не лише як засіб засвоєння медичної термінології, а й як елемент світової культурної спадщини, що формує спільний гуманітарний простір медичної освіти.

Значна частина медичних термінів має античне походження і пов'язана з міфологією або історією, що сприяє розвитку культурної компетентності іноземних студентів. Наприклад: *atlas* – перший шийний хребець (пов'язано з ім'ям титана Атланта); *tendo Achillis* – ахіллове сухожилля (за міфом про Ахілла); *hygienea* – гігієна (від імені богині здоров'я Гігієї) або *morbus Alzheimeri* – хвороба Альцгеймера (описана німецьким психіатром Алоїсом Альцгеймером) [1] тощо. Такі приклади сприяють кращому запам'ятовуванню термінів та формуванню міжкультурної комунікації у студентському середовищі.

Лінгвокультурологічний підхід також передбачає вивчення історії формування медичної термінології. Значна частина термінів має латинське або грецьке походження, що відображає історично зумовлений двомовний фундамент медичної термінології. Наприклад, термін *diagnosis* походить від грецького слова *διάγνωσις* (*diagnosis*), що означає «розпізнавання», «визначення». У давньогрецькій медицині це поняття використовувалося для визначення хвороби на основі симптомів і спостережень за пацієнтом. Уже в працях Гіппократа описуються принципи встановлення діагнозу через аналіз стану хворого, що стало основою клінічного мислення лікаря. Термін *therapia* походить від грецького слова *θεραπεία* (*therapeia*), що означає «лікування», «догляд», «піклування». У працях античних лікарів цей термін використовувався для позначення методів лікування, які включали дієту, фізичні вправи, лікарські рослини та інші засоби. У подальшому цей термін став основою для сучасних медичних понять, таких як *physiotherapia*, *haemotherapia*, *psychotherapia*. Таким чином, ці терміни відображають формування основних етапів лікарської діяльності – встановлення діагнозу та лікування пацієнта, а їх вивчення сприяє глибшому розумінню професійної мови медицини та формуванню спільного комунікативного простору.

Латинська медична термінологія є складною системою, що охоплює анатоμο-гістологічну, клінічну та фармацевтичну підсистеми. Для іноземних студентів важливою складовою навчання є формування навичок аналізу структури термінів. Наприклад, *cardiomyopathia* (*cardio* – серце; *myo* – м'яз; *pathia* – захворювання) або *hyperglycaemia* (*hyper* – підвищений; *glyc* – цукор; *aemia* – кров). Такий аналіз дозволяє студентам самостійно визначати значення нових термінів і полегшує професійне спілкування [6, с. 4].

Сучасні підходи до навчання включають використання інноваційних методик, зокрема інтерактивних вправ, проєктної діяльності та міжкультурних дискусій. Такий підхід сприяє формуванню міждисциплінарних зв'язків і підвищує мотивацію студентів до вивчення латинської та грецької термінології [3, с. 126]. У процесі виконання проєктів здобувачі освіти аналізують терміни, їх походження та відповідники в інших мовах, що сприяє глибшому засвоєнню матеріалу. Наприклад, студенти можуть досліджувати: латинські терміни в анатомії; грецькі корені у фармацевтичній або клінічній термінології; походження назв лікарських препаратів; латинські запозичення та синонімію в англійській медичній термінології тощо.

Отже, викладання латинської мови іноземним студентам медичних університетів має важливе гуманітарне, культурне та комунікативне значення. Комплексний підхід до навчання сприяє формуванню професійної мовної компетентності, розвитку міжкультурної комунікації та зміцненню міжнародної солідарності у медичній спільноті.

Література:

1. Анатомічні терміни та їх походження : довідник / А. О. Світлицький, А. В. Чернявський, М. С. Щербаков, Т. М. Матвейшина. Запоріжжя : ЗДМФУ, 2025. 172 с. URL: <http://dspace.zsmu.edu.ua/handle/123456789/23153>
2. Калашникова О. Л. Історія української культури : навчальний посібник. Дніпропетровськ : Академія митної служби України, 2011. 245 с.
3. Колодницька О. Д., Ворона І. І. Використання проєктного навчання при вивченні медичної термінології латинського і грецького походження. *Медична освіта*. 2019. № 2. С. 126–131. DOI 10.11603/me.2414-5998.2019.2.10353
4. Латинська мова і основи медичної термінології : підручник / Л. Ю. Смольська, О. Г. Кісельова, О. Р. Власенко та ін. К. : Медицина, 2008. 360 с.
5. Латинська мова та медична термінологія. Термінологічний словотвір. Навчальний посібник для здобувачів освіти медичного та стоматологічного факультетів : навчальний посібник / С. І. Тихолаз, М. Т. Денека, Г. Т. Михайлюк, О. Ф. Гайдаєнко ; за заг. ред. зав. кафедри латинської мови та медичної термінології, канд. пед. наук, доц. С. І. Тихолаз. Вінниця : ТВОРИ, 2025. 172 с.
6. Писаренко Н. Д. Посібник до вивчення курсу «Латинська мова та медична термінологія». Дніпро : Ліра ЛТД, 2019. 92 с.